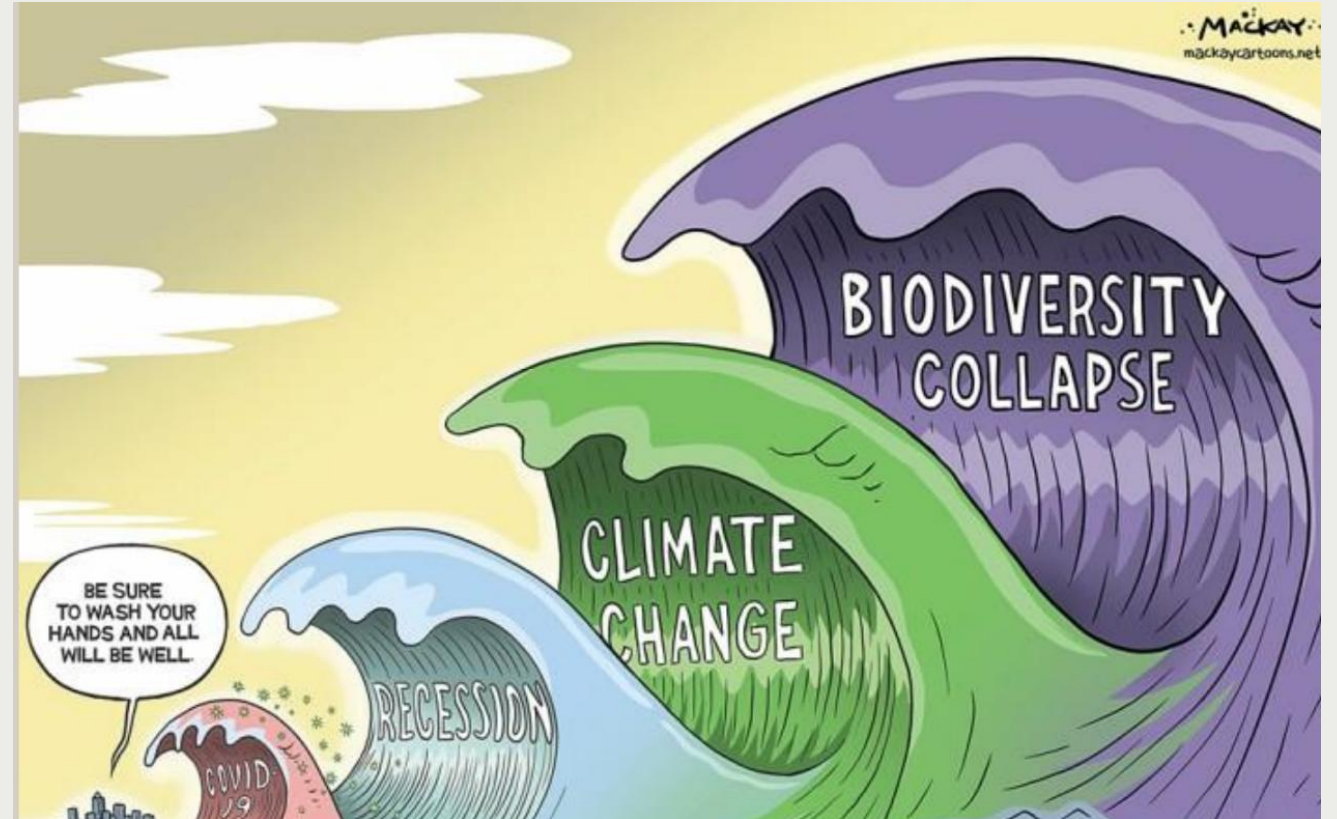

Vinkit ilmastopäästöjen laskennan aloittamiseen

Perustietoa toimittajille

Perustaa ilmastonmuutoksesta

- Pääasiassa ihmisten toiminnasta aiheutuneet ilmastopäästöt ovat aiheuttaneet maapallon lämpenemisen eli ilmastonmuutoksen.
- Ilmastonmuutoksen seurauksena näemme enemmän sään ääri-ilmiöitä kuten kuivuutta, rankkasateita ja myrskyjä, elinolosuhteiden muutoksista johtuvaa lajikatoa, sekä uusien tautien lisääntymistä.
- Maapallon lämpenemisen hillitsemiseksi on solmittu kansainvälinen Pariisin ilmastopöytäkirja, jonka allekirjoittaneet valtiot ovat sitoutuneet pitämään maapallon keskilämpötilan nousun alle 1,5 asteessa esiteolliseen aikaan verrattuna.

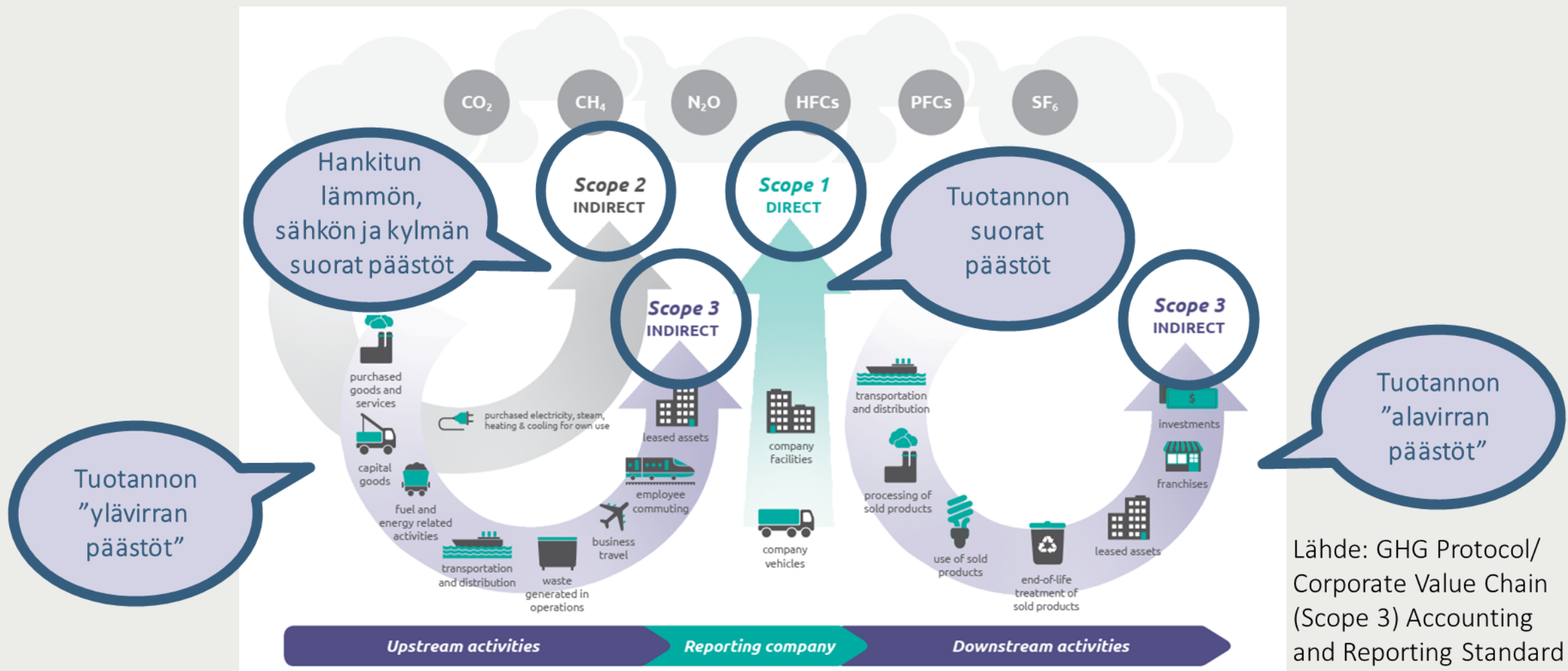
Miksi yrityksen päästöjen seuranta on tärkeää?

- Ilmastotyö käsittää toimenpiteet ja strategiat, joilla pyritään vähentämään ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja sopeutumaan niihin. Tähän voi kuulua esimerkiksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen, uusiutuvien energialähteiden hyödyntäminen, energiatehokkuuden parantaminen sekä hiilinielujen, kuten metsien, suojele.
- Ensimmäinen vaihe yrityksen ilmastovaikutusten hallinnassa on toiminnan kannalta olennaisten kasvihuonekaasupäästölähteiden selvittäminen ja päästöjen laskenta.
- Yrityksen on tärkeää tunnistaa merkittävimmät päästölähteensä, jotta yritys voi asettaa omalle toiminnalleen tarkoituksenmukaiset ja vaikuttavat päästövähennystavoitteet.
- Hiilijalanjäljen monitorointi ja raportointi on yrityksille tärkeä tapa ottaa vastuuta ympäristövaikutuksistaan.
 - [Corporate Sustainability Reporting Directive \(CSRD\)](#) eli yritysten kestävyysraportointidirektiivin [myötä vastuullisuusraportointi tulee entistä tarkemmaksi ja vaativammaksi yrityksille.](#)

Mikä on Greenhouse Gas Protocol ja Scope 1-3?

- **GHG-protokolla** (Greenhouse Gas Protocol) on kansainvälisesti hyväksytty standardi, joka tarjoaa yrityksille ja organisaatioille yhtenäisen tavan laskea ja raportoida kasvihuonekaasupäästöjä
- GHG-protokollassa päästöt luokitellaan seuraavasti:
 - **Scope 1** sisältää kaikki suorat kasvihuonepäästöt, jotka muodostuvat yrityksen toiminnan seurauksena, esimerkiksi yrityksen ajoneuvoissa ja kiinteistöissä käytettyjen polttoaineiden päästöt (eli päästöt ns. omista piipuista)
 - **Scope 2** sisältää kasvihuonepäästöt, jotka aiheutuvat ostetun ja kulutetun energian tuotannosta
 - **Scope 3** sisältää kaikki muut epäsuorat kasvihuonepäästöt, jotka muodostuvat yrityksen toiminnan seurauksena, mutta päästölähteet itsessään eivät ole yrityksen omistuksessa tai hallinnassa. Tällaisia päästölähteitä ovat muun muassa hankintojen alkutuotannon päästöt sekä matkustamisen ja kuljetusten aiheuttamat päästöt. Scope 3 -päästöt on eritelty viiteentoista eri päästökategoriaan.

GHG-protokollan päästöluokittelu

Hiilijalanjäljen laskenta

- Päästöjä kannattaa lähteä laskemaan Scope 1 ja 2 osalta, sillä yrityksen on usein suhteellisen helppoa selvittää omasta toiminnastaan aiheutuvat sekä ostetun energian tuottamat päästöt (esim. polttoaineen sekä sähkön- ja lämmön kulutus).
- Kulutustiedot saa yleensä selvitettyä suoraan palveluntuottajalta, omasta seurannasta tai laskuilta, ja päästökertoimista löytyy tarvittaessa kansallisia tietolähteitä.
- Yksinkertaistettuna hiilijalanjälki saadaan, kun kulutustiedot kerrotaan päästökertoimella.

Hiilijalanjäljen laskenta

- **Esimerkki 1 - Scope 1: Oman ajoneuvon polttoaineenkulutus**
 - **Kulutustiedot**
 - Yrityslaskutuksessa polttoaineen ostotiedot saatavissa palveluntuottajalta
 - Kulutustiedot voi laskea myös ajettujen kilometrien ja ajoneuvon ominaispäästöjen (g/km CO₂) mukaan
 - **Päästökertoimet**
 - Polttoaineiden päästökertoimia kannattaa tiedustella ensin suoraan palveluntuottajalta / polttoaineen myyjältä
 - Mikäli palveluntuottajalta ei ole saatavissa omia päästökertoimia, voi hyödyntää esimerkiksi Tilastokeskuksen kansallisia polttoainekertoimia [Polttoaineluokitus 2025 | Tilastokeskus](#)
- **Kuljetusliikkeiden päästölaskentaa on opastettu kattavasti Traficomin ohjepaketissa [Päästöraportoinnilla kilpailuetua – Traficomin uusi päästölaskentaohje tukee tiekuljetusyritysten vastuullisuutta ja tehokkuutta | Traficom](#)**

Polttoaineella on väliä!
Sähkö ja biodiesel ovat
fossiilisia polttoaineita
vähähiilisempiä
vaihtoehtoja.

Hiilijalanjäljen laskenta

- Esimerkki 2 - Scope 2: Kiinteistön energiankulutus, sähkö ja lämpö
 - Kulutustiedot
 - Kiinteistön kulutustiedot löytyvät energiayhtiön laskuilta
 - Mikäli energiakustannukset sisältyvät vuokraan, voi kulutustietoja pyytää kiinteistön omistajalta/vuokranantajalta
 - Päästökertoimet
 - Päästökertoimia kannattaa tiedustella ensin suoraan palveluntuottajalta (esim. Tampereen Energia [Energiantuotannon päästökertoimet - Tampereen Energia](#))
 - Mikäli palveluntuottajalta ei ole saatavissa omia päästökertoimia, voi käyttää esimerkiksi Motivan kansallisia päästökertoimia [CO2-päästökertoimet – Motiva](#)

Uusiutuvalla energialla tuotettu sähkö ja lämpö ovat lähes nollapäästöisiä.

Hyödyllisiä lähteitä joista löydät lisätietoa

- GHG-protokollan ohjeistuksia [Corporate Standard | GHG Protocol](#)
- Ecobion yksinkertaistettuja selityksiä GHG-protokollasta [Scope 1, 2, 3 päästöt | GHG-protokolla | Päästöjen laskenta](#) sekä CSRD-raportointidirektiivistä [CSRD | Yritysten Kestävyyseraportointidirektiivi | Ecobio](#)
- Biocoden artikkeli Scope 2 päästöistä <https://biocode.io/fi/scope-2-markkina-ja-sijaintiperusteinen/>
- Motivan kansallisia päästökertoimia [CO2-päästökertoimet - Motiva](#)
- GHG-protokollan taulukko päästökertoimista "Emission factors" sekä laskentatyökalu edistyneempään kuljetuskaluston päästöjen laskentaan (excel) "GHG Emissions from Transport or Mobile Sources" [Calculation Tools and Guidance | GHG Protocol](#)
- OpenCO2-päästökertoimia [Hiilijalanjälkialusta - OpenCO2.net](#)
- Defran (Iso-Britannian kansallinen tietokanta) päästökertoimia [Greenhouse gas reporting: conversion factors 2024 - GOV.UK](#)
- Traficomien tiedote kuljetusyrityksille [Päästöraportoinnilla kilpailuetua – Traficomien uusi päästölaskentaohje tukee tiekuljetusyritysten vastuullisuutta ja tehokkuutta | Traficom](#)